

Το φαρμακείο της φύσης: Βότανα και αρωματικά φυτά της Κύπρου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες Δημοτικής Εκπαίδευσης (Γ΄-Στ΄).

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (9:00-13:30 ή 9:00-16:00).

Σημείωση 1:

Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται πιο κάτω εκτείνεται μέχρι τις 13:30. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί την επέκτασή του μέχρι τις 16:00, τότε αυτό μπορεί να επεκταθεί με επιπλέον ανατροφοδοτικές δραστηριότητες, μετά από συνεννόηση των συνοδών εκπαιδευτικών, γυναικών και ανδρών, με το προσωπικό του Κέντρου.

Σημείωση 2:

Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Γνωρίσουν και να εξοικειωθούν με πυρηνικές έννοιες του ζητήματος όπως βότανο, αρωματικό φυτό, φαρμακευτικό φυτό, εδώδιμο φυτό, ενδημικό φυτό, κ.ά.
- Γνωρίσουν τα βασικά αρωματικά φυτά και βότανα του τόπου μας, μέσα από επιτόπιες διερευνήσεις στο βοτανικό κήπο του ΚΠΕ Σαλαμιούς.
- Αναπτύξουν δεξιότητες παρατήρησης, αναγνώρισης, καταγραφής, σύγκρισης και ταξινόμησης γνωστών βοτάνων μέσω βιοματικών δραστηριοτήτων.
- Κατηγοριοποιούν τα βότανα βάσει διαφόρων κριτηρίων.
- Γνωρίσουν τις ανάγκες των βοτάνων και των αρωματικών φυτών και τους κινδύνους που τα απειλούν.
- Αντλήσουν πληροφορίες από διάφορες πηγές για τις ιδιότητες και τις παραδοσιακές χρήσεις των διαφορετικών βοτάνων του τόπου μας.
- Αντιληφθούν και να εκτιμήσουν τη θεραπευτική αξία των βοτάνων στη βελτίωση της ποιότητας της ζωή τους.
- Συνειδητοποιήσουν την προσωπική και συλλογική ευθύνη όλων για την προστασία και διατήρηση του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας ενός τόπου.
- Εισηγηθούν και να υιοθετήσουν μέτρα τα οποία μπορούν να συμβάλουν στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της σχολικής και τοπικής κοινότητας για τη δημιουργία και φροντίδα βοτανικών κήπων και γενικότερα την προστασία και

διατήρηση της βιοποικιλότητας του στην περιοχή τους.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00 - 9:30

Άφιξη-καλωσόρισμα και ξενάγηση στο Κέντρο.

9:30 – 10:00

Εισαγωγή στο θέμα με παρουσίαση.

10:00 – 11:30

Επίσκεψη στο βοτανικό κήπου του ΚΠΕ Σαλαμιούς και γνωριμία μέσω των αισθήσεων με τα διάφορα βότανα. Παρατήρηση, αναγνώριση των βοτάνων και καταγραφή πληροφοριών που αφορούν τα φύλλα, τον καρπό κ.ά. Τοποθέτηση πινακίδων με τις ονομασίες των βοτάνων και των αρωματικών φυτών. Κατάταξη και ομαδοποίηση των βοτάνων με βάση διάφορα κριτήρια. Γνωριμία με τις ανάγκες των βοτάνων και τους κινδύνους που τα απειλούν. Δημιουργία «βοτανολογίου» χρησιμοποιώντας φωτογραφίες του φυτού, ένα μικρό κλαδάκι και τις κυριότερες χρήσεις τους, αντλώντας πληροφορίες από διάφορες πηγές.

11:30 – 11:45

Διάλειμμα

11:45 – 12:30

Συζήτηση για τη σημασία των βοτάνων και εισηγήσεις για ένταξή τους στη διατροφή μας. Εισήγηση προτάσεων ενημέρωσης των συμμαθητών/συμμαθητριών τους και της τοπικής κοινότητας για την αξία των βοτάνων και τη δημιουργία και προστασία των βοτανόκηπων. Πειραματισμός στην παρασκευή διαφόρων σκευασμάτων με βάση τα βότανα όπως αφεψήματα, αρωματικά λάδια, κηραλοιφές, εντομοαπωθητικά, αρωματικά αντισκωρικά πουγκάκια, βαφές από βότανα κ.ά. (ανάλογα με τα διαθέσιμα υλικά και το χρόνο).

12:30 – 13:30

Διεξαγωγή δραστηριοτήτων ανατροφοδότησης στο ΚΠΕ Σαλαμιούς ή στο σχολείο:
α) δημιουργία φωτογραφικού λευκώματος με κυπριακά βότανα και αρωματικά φυτά,
β) δημιουργία λεξικού βοτάνων, γ) συλλογή από συνταγές με βότανα και αρωματικά είδη, δ) δημιουργία ενημερωτικού εντύπου με θέμα την ευαισθητοποίηση της σχολικής και τοπικής κοινότητας για την αναγκαιότητα δημιουργίας βοτανικών κήπων, ε) καταγραφή πορείας που θα ακολουθηθεί για την κατασκευή βοτανικού κήπου στο σπίτι ή στο σχολείο τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ/ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό ή μπορούν να κάνουν σχετικές διευθετήσεις σε συνεννόηση με το προσωπικό του Κέντρου για να

γευματίσουν σε εστιατόριο του χωριού.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες :

- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα, μολύβια και χρώματα.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και να είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες για εργασία στο πεδίο.
- Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων, παρέχονται από το Κέντρο.
- Οι εργασίες πεδίου διαφοροποιούνται ανάλογα με την εποχή επίσκεψης του σχολείου.